

רַבְּנוּ מֹשֶׁה בֶּן מִימּוֹן

מִשְׁנֵה תּוֹרָה

"בְּשֵׁם יי אֵל עוֹלָם" (בראשית כא, לג)

"אָז לֹא אָבוֹשׁ בְּהִיטֵי אֵל כָּל מִצְוֹתֶיךָ" (תהלים קיט, ו)

הקדמה

הכותרת "הקדמה" נמצאת רק בדי

יהושע ורבי יוסי הכהן ורבי שמעון בן נתנאל ורבי אלעזר בן ערך. ורבי עקיבה בן יוסף קבל מרבי אליעזר הגדול ויוסף אביו גר צדק היה. ורבי ישמעאל ורבי מאיר בן גר הצדק קבלו מרבי עקיבה וגם קבל רבי מאיר וחבריו מרבי ישמעאל.

י. חבריו שלרבי מאיר הם רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון ורבי נחמיה ורבי אלעזר בן שמוע ורבי יוחנן הסנדלר ושמעון בן עזאי ורבי חנניה בן תרדיון. וכן קבלו חבריו שלרבי עקיבה מרבי אליעזר הגדול. וחבריו שלרבי עקיבה הם רבי טרפון רבו שלרבי יוסי הגלילי ורבי שמעון בן אלעזר ורבי יוחנן בן נורי.

יא. רבן גמליאל הזקן קבל מרבן שמעון אביו בנו שלהלל הזקן. ורבן שמעון בנו קבל ממנו ורבן גמליאל בנו קבל ממנו ורבן שמעון בנו קבל ממנו ורבי יהודה בנו שלרבן שמעון זהו הנקרא רבנו הקדוש והוא קבל מאביו ומרבי אלעזר בן שמוע ומרבי שמעון חבריו.

יב. רבנו הקדוש חבר המשנה. ומימות משה רבנו ועד רבנו הקדוש לא חברו חבר שמלמדו אותם ברבים בתורה שבעל פה. אלא בכל דור ודור ראש בית דין או נביא שיהיה באותו הדור כותב לעצמו זכרון השמועות ששמע מרביתו והוא מלמד על פה ברבים. וכן כל אחד ואחד כותב לעצמו כפי כחו מבאר התורה ומהלכותיה כמו ששמע, ומדברים שנתחדשו בכל דור ודור בדינים שלא למדום מפי השמועה אלא במדה משלש עשרה מדות והסכימו עליהן בית דין הגדול. וכך היה הדבר תמיד עד רבנו הקדוש.

יג. והוא קבץ כל השמועות וכל הדינים וכל הבאורים והפרושים ששמעו ממושה רבנו ושלמדו בית דין שבכל דור ודור בכל התורה כולה וחבר מהכל ספר המשנה. ושגנו לחכמים* ברבים ונגלה לכל ישראל וכתבוהו כולם. ורביצו בכל מקום כדי שלא תשתכח תורה שבעל פה מישראל.

יד. ולמה עשה רבנו הקדוש כך ולא הניח הדבר כמות שהיה, לפי שראה שהתלמידים מתמעטין והולכין והצרות מתחדשות ובאות, ומלכות הרשעה פושטת בעולם ומתגברת, וישראל מתגלגלין והולכין לקצוות, חבר חבור אחד להיות ביד כולם כדי שילמדוהו במהרה ולא ישכח. וישב כל ימיו הוא ובית דין ולמד המשנה ברבים.

טו. ואלו הם גדולי החכמים שהיו בבית דין שלרבנו הקדוש וקבלו ממנו, שמעון וגמליאל בניו, ורבי אפס, ורבי חנינה בר חמא, ורבי חייא, ורב, ורבי ינאי, ובר קפרא, ושמואל, ורבי יוחנן, ורבי הושעיה. אלו הם גדולי החכמים שקבלו ממנו ועמהן אלפים ורבבות משאר החכמים.

טז. אף על פי שאלו האחד עשר קבלו מרבנו הקדוש ועמדו במדרשו, רבי יוחנן קטן היה ואחר כן תלמיד היה לרבי ינאי וקבל ממנו תורה. וכן רב קבל מרבי ינאי. ושמואל קבל מרבי חנינה בר חמא.

יז. רב חבר ספרא וספרי לבאר ולהודיע עיקרי המשנה. ורבי חייא חבר התוספתא לבאר עניני המשנה. וכן רבי הושעיה ובר קפרא חברו הבריתות לבאר דברי המשנה. ורבי יוחנן חבר התלמוד הירושלמי בארץ ישראל אחר חרבן הבית בקרוב משלש מאות שנה.

א. * כל המצות שנתנו לו למשה בסיני בפרושן נתנו, שנאמר "וְאֵתְנָה לְךָ אֶת לַחַת הָאָבֶן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה" (שמות כד, יג), "תורה" – זו תורה שבכתב, ו"המצוה" – זו פרושה, וצונו לעשות התורה על פי המצוה, ומצוה זו היא הנקראת תורה שבעל פה.

ב. כל התורה כתבה משה רבנו קודם שימות בכתב ידו. ונתן ספר תורה לכל שבט ושבט, וספר אחד נתנהו בארון לעד, שנאמר "לְקַח אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה וְשָׂמְתָם אִתּוֹ מִצֵּד אֲרוֹן בְּרִית יי אֱלֹהֵיכֶם וְהָיָה שָׁם בְּךָ לְעֵד" (דברים לא, כו).

ג. והמצוה הוא פרוש התורה, לא כתבה, אלא צוה בה לזקנים וליהושע ולשאר כל ישראל, שנאמר "אֵת כָּל הַדְּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם אִתּוֹ תִּשְׁמְרוּ לְעֹשׂוֹת" (דברים יא, כ). ומפני זה נקראת תורה שבעל פה.

ד. אף על פי שלא נכתבה תורה שבעל פה לימדה משה רבנו כולה בבית דינו לשבעים זקנים. ואלעזר ופינחס ויהושע שלשתן קבלו ממשה.

ה. וליהושע שהוא תלמידו שלמשה רבנו מסר תורה שבעל פה וצוהו עליה, וכן יהושע כל ימי חייו למד על פה. וזקנים רבים קבלו מיהושע. וקבל עלי מן הזקנים ומפינחס. ושמואל קבל מעלי ובית דינו ודוד קבל משמואל ובית דינו. ואחיה השילוני מיוצאי מצרים היה ולוי היה, ושמע ממשה, והיה קטן בימי משה, והוא קבל מדוד ובית דינו.

ו. ואליהו קבל מאחיה השילוני ובית דינו. ואלישע קבל מאליהו ובית דינו. ויהוידע הכהן קבל מאלישע ובית דינו. וזכריה קבל מיהוידע ובית דינו. והושע קבל מזכריה ובית דינו. ועמוס קבל מהושע ובית דינו. וישעיה קבל מעמוס ובית דינו. ומיכה קבל מישעיה ובית דינו. ויואל קבל ממיכה ובית דינו. ונחום קבל מזיאל ובית דינו. וחבקוק קבל מנחום ובית דינו. וצפניה קבל מחבקוק ובית דינו. וירמיה קבל מצפניה ובית דינו. וברוך בן נריה קבל מירמיה ובית דינו. ועזרא ובית דינו קבלו מברוך בן נריה ובית דינו.

ז. בית דינו שלעזרא הן הנקראין אנשי כנסת הגדולה, והם חגי זכריה ומלאכי ודניאל חנניה מישאל ועזריה ונחמיה בן חכליה ומרדכי בלשן וזרובבל והרבה חכמים עמהן תשלוס מאה ועשרים זקנים. האחרון מהם הוא שמעון הצדיק. והוא היה מכלל המאה ועשרים וקבל תורה שבעל פה מכולם. והוא היה כהן גדול אחר עזרא.

ח. אנטיגנוס איש שוכו ובית דינו קבלו משמעון הצדיק ובית דינו. ויוסף בן יועזר איש צרידה ויוסף בן יוחנן איש ירושלים ובית דינם קבלו מאנטיגנוס ובית דינו. ויהושע בן פרחיה ונתאי הארבלו ובית דינם קבלו מיוסף בן יועזר ויוסף בן יוחנן ובית דינם. ויהודה בן טבאי ושמעון בן שטח ובית דינם קבלו מיהושע בן פרחיה ונתאי הארבלו ובית דינם. שמעיה ואבטליון גרי הצדק ובית דינם קבלו מיהודה ושמעון ובית דינם. הלל ושמאי ובית דינם קבלו משמעיה ואבטליון ובית דינם. ורבן יוחנן בן זכאי ורבן שמעון בנו שלהלל קבלו מהלל הזקן ובית דינו.

ט. חמשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זכאי והם גדולי החכמים שקבלו ממנו ואלו הם. רבי אליעזר הגדול ורבי

ההלכות לא מוספרו בדפוס, כאן מוספרו ההלכות לקלות הפניה.

א: "יושעיו" וליג "לחכמים"

ספר בראשית. ורבי ישמעאל פרש "אלה שמות" עד סוף התורה, והוא הנקרא מכילתא. וכן רבי עקיבה חבר מכילתא. וחכמים אחרים אחריהם חברו מדרשות. והכל חובר קודם התלמוד הבבלי.

כז. נמצא רבינא ורב אשי וחבריהם סוף גדולי חכמי ישראל המעתיקים תורה שבעל פה, ושגזרו גזרות והתקינו תקנות והנהיגו מנהגות, ופשטה גזרתם ותקנתם ומנהגותם בכל ישראל בכל מקומות מושבותיהם.

כח. ואחר בית דינו של רב אשי שחבר התלמוד בימי בנו וגמרו, נתפזרו ישראל בכל הארצות פוזר יתר, והגיעו לקצוות ולאיים הרחוקים, ורבתה קטטה בעולם, ונשתבשו הדרכים בגייסות, ונתמעט תלמוד תורה, ולא נתכנסו ישראל ללמוד בישיבותיהם אלפים ורבבות כמו שהיו מקודם, אלא מתקבצים יחידים השרידים אשר יי קורא בכל עיר ועיר ובכל מדינה ומדינה, ועוסקים בתורה, ומבינים בחבורי החכמים כולם, ויודעים מהם דרך המשפט היאך הוא.

כט. וכל בית דין שעמד אחר התלמוד בכל מדינה ומדינה וגזר או התקין או הנהיג לבני מדינתו או לבני מדינות רבות, לא פשטו מעשיו בכל ישראל, מפני רוחק מושבותיהם ושבוש הדרכים. והיות בית דין שלאותה המדינה יחידים, ובית דין הגדול שלשבעים ואחד בטל מכמה שנים קודם חבור התלמוד.

ל. לפיכך אין כופין אנשי מדינה זו לנהוג במנהג מדינה אחרת, ואין אומרים לבית דין זה לגזור גזרה שגזרה בית דין אחר במדינתו. וכן אם למד אחד מהגאונים שדרך המשפט כך הוא ונתבאר לבית דין אחר שעמד אחריו שאין זה דרך המשפט הכתוב בתלמוד, אין שומעין לראשון, אלא למי שהדעת נוטה לדבריו בין ראשון בין אחרון.

לא. ודברים הללו בדינים וגזרות ותקנות ומנהגות שנתחדשו אחר חבור התלמוד, אבל כל הדברים שבתלמוד הבבלי חייבים כל ישראל ללכת בהן, וכופין כל עיר ועיר וכל מדינה ומדינה לנהוג בכל המנהגות שנהגו חכמים שבתלמוד, ולגזור גזרותם וללכת בתקנותם.

לב. הואיל וכל אותם הדברים שבתלמוד הסכימו עליהם כל ישראל, ואותם החכמים שהתקינו או שגזרו או שהנהיגו או שדנו דין ולמדו שהמשפט כך הוא, הם כל חכמי ישראל או רובן, והן ששמעו הקבלה בעיקרי התורה כולה דור אחר דור עד משה רבנו עליו השלום*.

לג. כל החכמים שעמדו אחר חבור התלמוד ובנו בו, ויצא להם שם בחכמתם, הם הנקראים גאונים. וכל אלו הגאונים שעמדו בארץ ישראל ובארץ שנער ובספרד ובצרפת למדו דרך התלמוד והוציאו לאור תעלומותיו, ובארו עניניו, לפי שדרך עמוקה דרכו עד למאד. ועוד שהוא בלשון ארמי מעורב עם לשונות אחרות, לפי שאותה הלשון היתה ברורה לכל בשנער בעת שחובר התלמוד. אבל בשאר המקומות וכן בשנער בימי הגאונים אין אדם מכיר אותה הלשון עד שמלמדים אותו.

לד. ושאלות רבות שואלין אנשי כל עיר ועיר לכל גאון אשר היה בימיהם לפרש להם דברים קשים שבתלמוד, והם משיבים להם כפי חכמתם. ואותם השואלים מקבצים התשובות ועושים מהן ספרים להבין מהם.

לה. גם חברו הגאונים שבכל דור ודור חבורים לבאר התלמוד, מהם מי שפרש הלכות יחידות. ומהם מי שפרש פרקים יחידים שנתקשו בימיו. ומהם מי שפרש מסכתות וסדרים.

יח. ומגדולי החכמים שקבלו מרב ושמואל, רב הונא ורב יהודה ורב נחמן ורב כהנא. ומגדולי החכמים שקבלו מרבי יוחנן רבה בר בר חנא ורבי אמי ורבי אסי ורב דימי ורבינא*.

יט. ומכלל החכמים שקבלו מרב הונא ומרב יהודה, רבה ורב יוסף. ומכלל החכמים שקבלו מרבה ורב יוסף, אביו ורבה. ושניהם קבלו גם מרב נחמן. ומכלל החכמים שקבלו מרבה רב אשי ורבינא. ומר בר רב אשי קבל מאביו רב אשי ומרבינא.

כ. נמצא מרב אשי עד משה רבנו עליו השלום ארבעים דורות*. (ואלו הן א) רב אשי מרבה. (ב) ורבה מרבה. (ג) ורבה מרב הונא. (ד) ורב הונא מרבי יוחנן ורב ושמואל. (ה) ורבי יוחנן ורב ושמואל מרבנו הקדוש. (ו) ורבנו הקדוש מרבן שמעון אביו. (ז) ורבן שמעון מרבן גמליאל אביו. (ח) ורבן גמליאל הזקן אביו. (ט) ורבן שמעון מרבן גמליאל הזקן אביו. (י) ורבן גמליאל הזקן אביו מרבן שמעון אביו. (יא) ורבן שמעון מהלל אביו ושמואל. (יב) והלל ושמואל משמיעה ואבטליון. (יג) ושמעיה ואבטליון מיהודה ושמעון. (יד) ויהודה ושמעון מיהושע בן פרחיה ונתאי הארכלי. (טו) ויהושע ונתאי מיוסף בן יועזר ויוסף בן יוחנן. (טז) ויוסף בן יועזר ויוסף בן יוחנן מאנטיגנוס. (יז) ואנטיגנוס משמעון הצדיק. (יח) ושמעון הצדיק מעזרא. (יט) ועזרא מברוך. (כ) וברוך מירמיה. (כא) וירמיה מצפניה. (כב) וצפניה מחבקוק. (כג) וחבקוק מנחום. (כד) ונחום מיואל. (כה) ויואל ממיכה. (כו) ומיכה מישעיה. (כז) וישעיה מעמוס. (כח) ועמוס מהושע. (כט) והושע מזכריה. (ל) וזכריה מיהודע. (לא) ויהודע מאלישע. (לב) ואלישע מאליהו. (לג) ואליהו מאחיה. (לד) ואחיה מדוד. (לה) ודוד משמואל. (לו) ושמואל מעלי. (לז) ועלי מפנחס. (לח) ופנחס מיהושע. (לט) ויהושע ממשה רבנו. (מ) ומשה רבנו מפי הגבורה. נמצא שכלם מעם יי אלהי ישראל*.

כא. כל אלו החכמים הנזכרים הם גדולי הדורות. מהם ראשי ישיבות ומהם ראשי גליות ומהם מסנהדרי גדולה. ועמהם בכל דור ודור אלפים ורבבות ששמעו מהם ועמהם.

כב. רבינא ורב אשי הם סוף חכמי התלמוד*. ורב אשי הוא שחבר התלמוד הבבלי בארץ שנער אחר שחבר רבי יוחנן התלמוד הירושלמי בכמו מאה שנה.

כג. וענין שני התלמודין הוא פרוש דברי המשנה ובאור עמוקותיה, ודברים שנתחדשו בכל בית דין ובית דין מימות רבנו הקדוש ועד חבור התלמוד. ומשני התלמודים ומן התוספתא ומספרא וספרי ומן התוספתות, מכולם יתבאר האסור והמותר, הטמא והטהור, החייב והפטור, הכשר והפסול, כמו שהעתיקו איש מפי איש מפי משה מסיני.

כד. גם יתבאר מהם דברים שגזרו חכמים ונביאים שבכל דור ודור לעשות סג לתורה כמו ששמעו ממשה בפרוש, שנאמר "וּשְׁמַרְתֶּם אֶת מִשְׁמַרְתִּי" (ויקרא יח, ט) עשו משמרת למשמרת. וכן יתבאר מהם המנהגות והתקנות שהתקינו או שנהגו בכל דור ודור כמו שראו בית דין שלאותו הדור, לפי שאסור לסור מהם, שנאמר "לֹא תִסּוּר מִן הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ יְמִין וְשְׂמֹאל" (דברים יז, יא)*.

כה. וכן משפטים ודינים מופלאים* שלא קבלום ממשה ודנו בהם בית דין שלאותו הדור במדות שהתורה נדרשת בהן, ופסקו אותן הזקנים וגמרו שהדין כך הוא. הכל חבר רב אשי בתלמוד מימות משה ועד ימיו.

כו. וחברו חכמי המשנה חבורים אחרים לפרש דברי התורה. רבי הושעיה תלמידו של רבנו הקדוש חבר באור

ק: "יורי דימי ורי אבנו"

א: "עד משה רבנו ארבעים איש"

א: "ממשה רבנו רבן שלכל הנביאים, מעם יי אלהי ישראל"

בקי פסקה זו שייכת להלכה הקודמת

א: "התורה כולה איש מפי איש עד משה"

לט. עד שיהיו כל הדינים גלויין לקטן ולגדול בדין כל מצוה, ובדין כל הדברים שתקנו חכמים ונביאים. כללו שלדבר, כדי שלא יהא אדם צריך לחבור אחר בעולם בדין מדיני ישראל, אלא יהיה חבור זה מקבץ לתורה שבעל פה כולה עם התקנות והמנהגות והגזרות שנעשו מימות משה רבנו ועד חבור התלמוד, וכמו שפרשו לנו הגאונים בכל חבוריהם שחברו אחר התלמוד. לפיכך קראתי שם חבור זה משנה תורה. לפי שאדם קורא בתורה שבכתב תחלה ואחר כך קורא בזה ויודע ממנו תורה שבעל פה כולה ואינו צריך לקרות ספר אחר ביניהם.

מ. וראיתי לחלק חבור זה הלכות הלכות בכל ענין וענין. ואחלק ההלכות לפרקים שבאותו ענין. וכל פרק ופרק אחלק אותו להלכות קטנות כדי שיהיו סודרים על פה.

מא. אלו ההלכות שבכל ענין וענין יש מהן הלכות שהן משפטי מצוה אחת בלבד והיא המצוה שיש בה דברי קבלה הרבה והוא ענין בפני עצמו. ויש מהם הלכות שהם כוללים משפטי מצוות הרבה אם יהיו אותן המצוות כולן בענין אחד, מפני שחלוק חבור זה לפי הענינים לא לפי מנין המצוות, כמו שיתבאר לקורא בו.

מב. ומנין מצוות התורה הנהגות לדורות שש מאות ושלוש עשרה מצוות. מהם מצוות עשה מאתיים שמונה וארבעים סימן להם מנין אבריו שלאדם. ומהם מצוות לא תעשה שלש מאות וששים וחמש סימן להן מנין ימי שנת החמה.

לו. ועוד חברו הלכות פסוקות בענין האסור והמותר והחייב והפטור בדברים שהשעה צריכה להם, כדי שיהיו קרובים למדע מי שאינו יכול לירד לעמקו שלתלמוד, וזו היא מלאכת יי שעשו בה כל גאוני ישראל מיום שחובר התלמוד ועד זמן זה, שהיא שנה שמינית אחר מאה ואלף לחרבן הבית, והיא שנת ארבעת אלפים ותשע מאות ושלושים ושבע לבריאת עולם.

לז. ובזמן הזה תכפו צרות יתרות, ודחקה שעה את הכל, ואבדה חכמת חכמינו ובינת נבוינו נסתתרה, לפיכך אותן הפרושין וההלכות והתשובות שחברו הגאונים וראו שהם דברים מבוארים נתקשו בימינו, ואין מבין עניניהם כראוי אלא מעט במספר. ואין צריך לומר התלמוד עצמו הבבלי והירושלמי וספרא וספרי והתוספתות, שהם צריכין דעת רחבה ונפש חכמה וזמן ארוך ואחר כך יודע מהם הדרך הנכונה בדברים האסורים והמותרים ושאר דיני התורה היאך הוא.

לח. ומפני זה נעתי חצני אני משה רבינו* מימון הספרדי ונשענתי על הצור ברוך הוא, ובינותי באלו הספרים, וראיתי לחבר דברים המתבררים מכל אלו החבורים בענין האסור והמותר הטמא והטהור עם שאר דיני התורה, כולם בלשון ברורה ודרך קצרה, עד שתהא תורה שבעל פה כולה סדורה בפי הכל בלא קושיא ולא פרוק, לא זה אומר בכה וזה אומר בכה, אלא דברים ברורים קרובים נכונים על פי המשפט אשר יתבאר מכל אלו החבורים והפרושים הנמצאים מימות רבנו הקדוש ועד עכשיו.

ק: "בין"

מצוות עשה

- א.** * מצוה ראשונה ממצוות עשה לידע שיש שם אלוה, שנאמר "אֲנִי יי אֱלֹהֶיךָ" (שמות כב; דברים ה,ו).
- ב.** ליחוד, שנאמר "יִי אֱלֹהֵינוּ יי אֶחָד" (דברים ו,ד).
- ג.** לאהבו, שנאמר "וְאַהֲבֵתָ אֶת יי אֱלֹהֶיךָ" (דברים ו,ה; דברים יא,א).
- ד.** ליראה ממנו, שנאמר "אֶת יי אֱלֹהֶיךָ תִירָא" (דברים ו,יג; דברים יב,ט).
- ה.** להתפלל לו, שנאמר "וְעַבַדְתָּ אֶת יי אֱלֹהֶיכֶם" (שמות כג,כה), עבודה זו תפלה.
- ו.** לדבקה בו, שנאמר "וּבו תִדְבַקְךָ" (דברים יב,ט).
- ז.** להשבע בשמו, שנאמר "וּבְשֵׁמוֹ תִשָּׁבַע" (דברים ו,יג; דברים יב,ט).
- ח.** להדמות בדרכיו הטובים והישרים, שנאמר "וְהִלַכְתָּ בְּדַרְכָיו" (דברים כח,ט).
- ט.** לקדש את שמו, שנאמר "וְנִקְדַשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (ויקרא כב,לב).
- י.** לקרות קרית שמע פעמים בכל יום, שנאמר "וְדַבַרְתָּ בָּם ... [ו]בְּשִׁבְבָךָ וּבְקוֹמְךָ" (דברים ו,ו).
- יא.** ללמוד תורה וללמדה, שנאמר "וְשִׁנַּנְתָּ לְבָבְךָ" (דברים ו,ז).
- יב.** לקשור תפילין בראש, שנאמר "וְהָיוּ לְטִטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ" (דברים ו,ח).
- יג.** לקשור תפילין ביד, שנאמר "וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ" (דברים ו,ח).
- יד.** לעשות ציצית, שנאמר "וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית" (במדבר טו,לח).
- טו.** לקבוע מזוזה, שנאמר "וְכִתַּבְתָּם עַל מְזוֹת בֵּיתְךָ" (דברים ו,ט; דברים יא,כ).
- טז.** להקהיל את העם לשמוע תורה במוצאי שביעית, שנאמר "הִקְהַל אֶת הָעָם" (דברים לא,יב).
- יז.** לכתוב כל איש ספר תורה לעצמו, שנאמר "כִּתְבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת" (דברים לא,ט).
- יח.** לכתוב המלך ספר שני* לעצמו יתר על האחד שלכל אדם כדי שיהיה לו שתי תורות, שנאמר "וְכָתַב לוֹ אֶת מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת" (דברים יז,יח).
- יט.** לברך אחר המזון, שנאמר "וְאַכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבִרְכַתָּ אֶת יי אֱלֹהֶיךָ" (דברים ח,ט).
- כ.** לבנות בית הבחירה, שנאמר "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" (שמות כה,ח).
- כא.** ליראה מבית זה, שנאמר "וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ" (ויקרא יט,ל; ויקרא כו,א).
- כב.** לשמור בית זה תמיד, שנאמר "וְאַתָּה וּבְנֶיךָ אֶתְּדָ לְפָנַי אֶהְיֶה הָעֵדֻת" (במדבר יח,א).
- כג.** להיות הלוי עובד במקדש, שנאמר "וְעַבַד הָלְוִי הוּא" (במדבר יח,כב).
- כד.** לקדש הכהן ידיו ורגליו בשעת העבודה, שנאמר "וְיִרְחֲצוּ אֶהָרֵן וּבְגָדָיו" (שמות ל,ט).
- כה.** לערוך נרות במקדש, שנאמר "וַיַּעַרְךָ אֹתוֹ אֶהָרֵן וּבְגָדָיו" (שמות כו,כא).
- כו.** לברך הכהנים את ישראל, שנאמר "כִּי תִבְרַכּוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (במדבר ו,כב).
- כז.** להסדיר לחם ולבונה לפני יי בכל שבת, שנאמר "וְנִתַּתָּ עַל הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים" (שמות כה,ט).
- כח.** להקטיר קטרת פעמים ביום, שנאמר "וְהִקְטִיר עֲלָיו אֶהָרֵן קִטְרֵת סַמִּים" (שמות לז,א).

סדר המצוות כאן תואם את הסדר בסה"מ. מלבד סדר מצוות יז-יח

א - בכ"י נרשם י"ו, וכך קי"ו, ובפיהמ"ש אף י"ה. ואין האחרון שם, שהרש"י מעידות.

א: "יתורה"

א: "לערוך"

כט. להבעיר* אש במזבח העולה תמיד, שנאמר "אֵש תמיד תניקד על המזבח" (ויקרא ו, 1).

ל. להרים את הדשן מעל המזבח, שנאמר "והרים את הדשן" (ויקרא ו, 1).

לא. לשלח טמאים ממחנה שכניה שהוא המקדש, שנאמר "וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש" (במדבר ה, 3).

לב. לחלוק כבוד לזרעו שלאהרן ולהקדימו לכל דבר שבקדושה, שנאמר "וקדשתו" (ויקרא כא, ח).

לג. להלביש הכהנים לעבודה* בגדי כהונה, שנאמר "ועשית בגדי קדש" (שמות כח, 2).

לד. לשאת את הארון על הכתף כשנושאים אותו, שנאמר "בכתף ישאו" (במדבר ו, 15).

לה. למשוך כהנים גדולים ומלכים בשמן המשחה, שנאמר "שמן משחת קדש" (שמות ל, לא).

לו. להיות הכהנים עובדים במקדש משמרות משמרות, ובמועדים עובדים כאחד, שנאמר "וכי יבא הלוי ... לבד ממפריו על האבות" (דברים יח, ח).

לז. להיות הכהנים מטמאים לקרוביהן ומתאבלין עליהן כשאר ישראל שהן מצווין להתאבל*, שנאמר "לה יטמא" (ויקרא כא, 8).

א: "להיות הכהנים לובשים"

א: "+ על מתיקה"

לח. להיות כהן גדול נושא בתולה, שנאמר "והוא אשה בבתוליה יקח" (ויקרא כא, 13).

לט. להקריב תמידין בכל יום, שנאמר "שנים ליום עלה תמיד" (במדבר כח, 2).

מ. להקריב כהן גדול מנחה בכל יום, שנאמר "זה קרבן אהרן ובניו" (ויקרא ו, 17).

מא. להוסיף קרבן אחר בכל שבת, שנאמר "וביום השבת שני כבשים" (במדבר כח, 29).

מב. להוסיף קרבן בכל ראש חדש וחדש, שנאמר "ובראשי חדשיכם" (במדבר כח, 11).

מג. להוסיף קרבן בחג הפסח, שנאמר "שבעת ימים תקריבו אשה לוי" (ויקרא כג, 17).

מד. להקריב מנחת העומר ממחרת ראשון שלפסח עם כבש אחד, שנאמר "והבאתם את עמר" (ויקרא כג, 10).

מה. להוסיף קרבן ביום עצרת, שנאמר "וביום הבכורים" (במדבר כח, 10).

מו. להביא שתי הלחם עם הקרבנות הקרבים בגלל הלחם ביום עצרת, שנאמר "ממושבתכם תביאו לחם תנופה ... והקרבתם על הלחם" (ויקרא כג, 17).

מז. להוסיף קרבן בראש השנה, שנאמר "ובחדש השביעי באחד לחדש" (במדבר כט, 4).

מח. להוסיף קרבן ביום הצום, שנאמר "ובעשור לחדש השביעי" (במדבר כט, 1).

מט. לעשות עבודת היום ביום הצום, שנאמר "בזאת יבא אהרן אל הקדש פפר בן בקר" (ויקרא טו, 1), וכל העבודה הכתובה בפרשת אחרי מות.

נ. להוסיף קרבן ביום חג הסוכות, שנאמר "והקרבתם עלה אשה ריח ניחח" (במדבר כט, 17).

נא. להוסיף קרבן ביום שמיני עצרת, כי רגל בפני עצמו הוא, שנאמר "ביום השמיני" (במדבר כט, לה).

נב. לחוג ברגלים, שנאמר "שלוש רגלים תחג לוי" (שמות כג, 14).

נג. להראות ברגלים, שנאמר "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך" (שמות כג, 17; שמות לד, כג; דברים טו, 15).

נד. לשמוח ברגלים, שנאמר "ושמחת בחגך" (דברים טו, 15).

נה. לשחוט כבש הפסח, שנאמר "ושחטו אתו כל קהל" (שמות יב, 1).

נו. לאכול בשר פסח צלי בלילי חמשה עשר בניסן, שנאמר "ואכלו את הבשר" (שמות יב, ח).

נז. לעשות פסח שני, שנאמר "בחדש השני בארבעה עשר" (במדבר ט, 1).

נח. לאכול את בשר פסח שני על מצה ומרור*, שנאמר "על מצות ומררים יאכלהו" (במדבר ט, 1).

נט. לתקוע בחצוצרות על הקרבנות ובשעת הצרות, שנאמר "ותקעתם בחצוצרות" (במדבר י, 1).

ס. להיות כל קרבנות בהמה מיום שמיני והלאה, שנאמר "[ו]מיום השמיני והלאה" (ויקרא כב, 2).

סא. להיות כל קרבן בהמה תמים, שנאמר "תמים יהיה לרצון" (ויקרא כב, 1).

סב. למלוח כל קרבן, שנאמר "על כל קרבןך תקריב מלח" (ויקרא ב, 1).

סג. מעשה העולה, שנאמר "אם עלה קרבנו" (ויקרא א, 1).

סד. מעשה החטאת, שנאמר "זאת תורת החטאת" (ויקרא י, ח).

סה. מעשה האשם, שנאמר "זאת תורת האשם" (ויקרא ו, 1).

סו. מעשה זבח השלמים, שנאמר "וזאת תורת זבח השלמים" (ויקרא ו, 1).

סז. מעשה המנחה, שנאמר "ונפש פי תקריב קרבן מנחה" (ויקרא ב, 1).

סח. להקריב בית דין קרבן אם טעו בהוראה, שנאמר "ואם כל עדת ישראל ישגו" (ויקרא ד, 1).

סט. להקריב היחיד קרבן חטאת אם שגג במצות לא תעשה שחייבים עליה כרת, שנאמר "נפש פי תחטא בשגגה" (ויקרא ד, 1).

ע. להקריב היחיד קרבן אם נסתפק לו אם חטא חטא שחייבים עליו חטאת או לא חטא, שנאמר "ולא ידע ואשם ... והביא את אשמו" (ויקרא ה, 17), וזהו נקרא אשם תלוי.

עא. להקריב השוגג במעילה, או החוטא בגזילה, או בשפחה חרופה, או שכפר בפקדון ונשבע, קרבן אשם, וזהו הנקרא אשם ודאי.

עב. להקריב קרבן עולה ויורד, שנאמר "ואם לא תגיע ידו ... ואם לא תשיג" (ויקרא ה, 17).

עג. להתודות לפני יי מכל חטא שיעשה האדם, בשעת הקרבן ושלא בשעת הקרבן, שנאמר "והתודו את חטאתם אשר עשו" (במדבר ה, 1).

עד. להקריב הזב קרבן אחר שיטהר, שנאמר "וכי יטהר הזב" (ויקרא טו, 1).

עה. להקריב הזבה קרבן אחר שתטהר, שנאמר "ואם טהרה מזובה" (ויקרא טו, 1).

עו. להקריב היולדת קרבן אחר שתטהר, שנאמר "ויבמלאת ימי טהרה" (ויקרא יב, 1).

עז. להקריב המצורע קרבן אחר שיטהר, שנאמר "וביום השמיני יקח ..." (ויקרא יד, 1).

עח. לעשר הבהמה, שנאמר "וכל מעשר בקר וצאן" (ויקרא כו, 1).

עט. לקדש בכור הבהמה הטהורה ולהקריבו, שנאמר "כל הבכור אשר יולד" (דברים טו, 1).

פ. לפדות בכור אדם, שנאמר "אף פדה תפדה את בכור

א: "לאכול פסח בו"

לאדם טמא מטומאת מת בלבד. וכל אלו הדינים
שלטומאות אלו, רוב משפטי כל טומאה וטומאה מהן
מבואר בתורה שבכתב.

קט. להיות הטהרה מכל הטומאות בטבילה במי מקוה,
שנאמר "וַיִּרְחַץ בַּמַּיִם אֶת כָּל בְּשָׂרוֹ" (ויקרא טו, טו). כך למדו
מפי השמועה שרחיצה זו במים שכל גופו עולה בהן בבת
אחת.

קי. להיות הטהרה מן הצרעת בין צרעת אדם בין צרעת
בית בעץ ארו וזוהב ושני תולעת ושתי צפרים ומים חיים,
שנאמר "זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֹרַע" (ויקרא יד, א).

קיב. להיות המצורע מגלח את כל שערו, שנאמר "וַיִּהְיֶה
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִגְלַח אֶת כָּל שְׁעָרוֹ" (ויקרא יד, ט).

קיג. להיות המצורע ידוע לכל בדברים האמורים בו
"בַּגְּדָיו יִהְיוּ פְּרָמִים וְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה פְּרוּעַ וְעַל שֵׁפֶם יַעֲטֶה וְטָמֵא
טָמֵא יִקְרָא" (ויקרא יג, ח). וכן כל שאר הטמאים צריכים
להודיע את עצמן.

קיד. לעשות פרה אדומה להיות אפרה מוכן, שנאמר
"וַיִּהְיֶה לְעֹדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (במדבר יט, ט).

קיד. להיות מעריך אדם נותן דמים הקצובין בפרשה,
שנאמר "אִישׁ כִּי יִפְלֵא נֶדֶר" (ויקרא כו, ב).

קטו. להיות מעריך בהמה טמאה נותן דמיה, שנאמר
"וַיִּהְיֶה מִדְּמַי אֶת הַבְּהֵמָה" (ויקרא כו, יא).

קטז. להיות מעריך ביתו נותן כערך הכהן, שנאמר
"וְאִישׁ כִּי יִקְדֹשׁ אֶת בֵּיתוֹ" (ויקרא כו, יד).

קיז. ליתן מקדיש שדהו ערכה האמור בתורה, שנאמר
"וְאִם מִשְׁדֵּה אֲחֻזְתּוֹ ... " (ויקרא כו, טו).

קיח. להוסיף המועל או אוכל תרומה חומש על הקרן
ולהחזירו, שנאמר "וְאֵת אֲשֶׁר חָטָא מִן הַקֹּדֶשׁ יִשְׁלַם ..."
(ויקרא ה, טו).

קיט. להיות נטע רבעי קדש, שנאמר "וַיִּהְיֶה כָּל פְּרִי
קֹדֶשׁ הַלְּלוּלִים" (ויקרא יט, כד).

קכ. להניח פאה.

קכא. להניח לקט.

קכב. להניח עומר השכחה.

קכג. להניח עוללות בכרם.

קכד. להניח פרט הכרם, לפי שבכל אלו נאמר "לְעֵנִי
וְלִגְרַת תַּעֲזֹב אֶתֶם" (ויקרא יט, י; ויקרא כג, כב), וזהו מצוות עשה
שלהם.

קכה. להביא בכורים לבית הבחירה, שנאמר "רֵאשִׁית
בְּפִרְיֵי אֲדָמָתְךָ" (שמות כג, יט; שמות לד, כ).

קכו. להפריש תרומה גדולה לכהן, שנאמר "רֵאשִׁית
דִּגְגֶךָ ... תִּתֵּן לוֹ" (דברים יח, ד).

קכז. להפריש מעשר דגן ללוים, שנאמר "וְכָל מַעֲשֵׂר
הָאָרֶץ ... " (ויקרא כו, ל).

קכח. להפריש מעשר שני להאכל לבעליו בירושלם,
שנאמר "עֲשֵׂר תַעֲשֶׂר" (דברים יד, כב). מפי השמועה למדו שזה
הוא מעשר שני.

קכט. להיות הלוים מפרישין מעשר מן המעשר שלקחו
מישראל ונותנין אותו לכהנים, שנאמר "וְאֵל הַלְּוִיִּם
תִּדְבֹר" (במדבר יח, כ).

קל. להפריש מעשר עני תחת מעשר שני בשלישית
ובששית בשבוע, שנאמר "מִקְצֵה שְׁלֹשׁ שָׁנִים תּוֹצִיא אֶת
כָּל מַעֲשֵׂר תְּבוּאָתְךָ" (דברים יד, ח).

קלא. להתודות וידוי מעשר, שנאמר "וְאֲמַרְתָּ לְפָנַי יי
אֱלֹהֶיךָ בְּעֶרְתִּי הַקֹּדֶשׁ" (דברים כו, י).

הָאָדָם (במדבר יח, טו).

פא. לפדות פטר חמור, שנאמר "וּפְטָר חֲמֹר תִּפְדֶּה
בְּשֶׁה" (שמות לד, כ).

פב. לערוף פטר חמור, שנאמר "וְאִם לֹא תִפְדֶּה וְעִרְפְתָּ" (שמות יג, יג; שמות לד, כ).

פג. להביא כל הקרבנות שיש על האדם בחובה או
בנדבה ברגל ראשון שפגע בו, שנאמר "וּבָאתָ שְׁמָה.
וְהִבַּאתָם שְׁמָה" (דברים יב, ה).

פד. להקריב כל הקרבנות בבית הבחירה, שנאמר "וְיִשֶׁם
תַעֲשֶׂה כֹל אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָ" (דברים יב, יד).

פה. להטפל בהבאת הקרבנות מחוצה לארץ לבית
הבחירה, שנאמר "רַק קֹדֶשֶׁיךָ אֲשֶׁר יִהְיוּ לְךָ וּנְדָרֶיךָ תִשָּׂא
וּבָאתָ" (דברים יב, כ). מפי השמועה למדו שאינו מדבר אלא
בקדשי חוצה לארץ.

פו. לפדות קדשים בעלי מומים ויהיו מותרים באכילה,
שנאמר "רַק בְּכָל אֹתוֹ נִפְשֶׁךָ תִזְבַּח" (דברים יב, טו). מפי
השמועה למדו שאינו מדבר אלא בפסולי המוקדשין
שיפדו.

פז. להיות התמורה קדש, שנאמר "וַיִּהְיֶה הוּא וְתַמּוּרְתּוֹ
יִהְיֶה קֹדֶשׁ" (ויקרא כו, י; ויקרא כז, ט).

פח. לאכול שירי מנחות, שנאמר "וְהַנּוֹתֵרֶת מִמֶּנָּה
יֵאָכְלוּ אַחֲרָיו וּבָנָיו" (ויקרא טו, ט).

פט. לאכול בשר חטאת ואשם, שנאמר "וְאָכְלוּ אֹתָם
אֲשֶׁר כִּפֵּר בָּהֶם" (שמות כט, ט).

צ. לשרוף בשר קדש שנטמא, שנאמר "וְהַבֶּשֶׂר אֲשֶׁר יַגַּע
בְּכָל טָמֵא" (ויקרא ז, יט).

צא. לשרוף הנותר, שנאמר "וְהַנּוֹתֵר מִבֶּשֶׂר הַזֶּבַח בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי בָאֵשׁ יִשְׂרָף" (ויקרא ו, י).

צב. לגדל הנזיר שערו, שנאמר "גִּדְל פְּרַע שְׁעַר רֹאשׁוֹ"
(במדבר ו, ה).

צג. לגלח הנזיר שערו על קרבנותיו במלאת ימי נזרו, או
בתוך ימי נזרו אם נטמא, שנאמר "וְכִי יָמוּת מֵת עָלָיו"
(במדבר ו, ט).

צד. לקיים אדם כל מה שיוציא בשפתיו, מקרבן, או
צדקה וכיוצא בהם, שנאמר "מוֹצֵא שִׁפְתֶיךָ תִשְׁמֹר וְעֲשִׂיתָ"
(דברים כג, ד).

צה. לדון בהפר נדרים בכל הדינים האמורים בפרשה.

צו. להיות כל הנוגע בנבלה טמא, שנאמר "וְכִי יָמוּת מִן
הַבְּהֵמָה" (ויקרא יא, לט).

צז. להיות שמנה שרצים מטמאין, שנאמר "וְזֶה לָכֶם
הַטָּמֵא" (ויקרא יא, כט).

צח. להיות האוכלין מתטמאין, שנאמר "מִכָּל הָאֶכָל
אֲשֶׁר יֵאָכֵל" (ויקרא יא, לד).

צט. להיות הנדה טמאה ומטמאה לאחרים.

ק. להיות היולדת טמאה כנדה.

קא. להיות המצורע טמא ומטמא.

קב. להיות בגד מנוגע טמא ומטמא.

קג. להיות בית מנוגע מטמא.

קד. להיות הזב מטמא.

קה. להיות שכבת זרע מטמאה.

קו. להיות הזבה מטמאה.

קז. להיות המת מטמא.

קח. להיות מי נדה מטמאין לאדם טהור, ומטהרין

קלב. לקרות על הבכורים, שנאמר "וְעֵנִיתָ וְאָמַרְתָּ לְפָנַי יי אֱלֹהֶיךָ" (דברים כה, ה).
קלג. להפריש חלה לכהן, שנאמר "רֵאשִׁית עֲרֹסְתְּכֶם חֵלֶה תְּרִימוּ תְרוּמָה" (במדבר טו, ב).
קלד. להשמיט קרקע, שנאמר "וְהִשְׁבִּיעַת תְּשֻׁמְטָנָה וְנָטַשְׁתָּהּ" (שמות כג, יא).
קלה. לשבות מעבודת הארץ, שנאמר "בְּחָרִישׁ וּבְקִצִיר תִּשְׁבֹּת" (שמות לד, א).
קלו. לקדש שנת יובל בשבייתה כשמיטה, שנאמר "וְקִדְשְׁתֶּם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה" (ויקרא כה, י).
קלז. לתקוע בשופר בשנת היובל, שנאמר "וְהִעֲבַרְתָּ שׁוֹפֵר תְּרוּעָה" (ויקרא כה, ט).
קלח. ליתן גאולה לארץ בשנת היובל, שנאמר "וּבְכָל אֶרֶץ אֲחֻזְתְּכֶם גְּאֻלָּה תִתְּנוּ לָאָרֶץ" (ויקרא כה, כד).
קלט. להיות גאולת בתי ערי חומה עד שנה, שנאמר "וְאִישׁ כִּי יִמְכֹר בֵּית מוֹשָׁב עִיר חוֹמָה" (ויקרא כה, כט).
קמ. למנות שני יובל שנים ושמיים, שנאמר "וְסִפַּרְתָּ לָךְ שִׁבְעַת ... " (ויקרא כה, ח).
קמא. להשמיט כספים בשביעית, שנאמר "שְׁמוּט כָּל בַּעַל מִשֶּׁה יָדוּ" (דברים טו, ב).
קמב. לנגוש לנכרי, שנאמר "אֶת הַנִּכְרִי תִגַּשׁ וְאָשֶׁר יִהְיֶה לָךְ אֶת אַחִיךָ תִשְׁמַט יָדְךָ" (דברים טו, א).
קמג. ליתן מן הבהמה לכהן הזרוע והלחיים והקבה, שנאמר "וְיָתֵן לְכֹהֵן הָרָעִי" (דברים יח, א).
קמד. ליתן ראשית הגז לכהן, שנאמר "וְרֵאשִׁית גִּז צֹאנֶיךָ תִתֵּן לוֹ" (דברים יח, ד).
קמה. לדון בדיני חרמים, מהם ליי, ומהם לכהן, שנאמר "אֵף כָּל (ה)חָרֵם אֲשֶׁר יִחָרֵם" (ויקרא כו, כח).
קמד. לשחוט בהמה חיה ועוף ואחר יאכל בשרם, שנאמר "וּבְחֵת מִבְּקָרְךָ וּמִצֹּאנֶיךָ" (דברים יב, כא).
קמז. לכסות דם חיה ועוף, שנאמר "וְשִׁפַּךְ אֶת דָּמוֹ וְכִסְהוּ בַעֲפֹר" (ויקרא יז, יג).
קמח. לשלח אם צפור מן הקן, שנאמר "שִׁלַּח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם" (דברים כב, ז).
קמט. לבדוק בסימני בהמה, שנאמר "זֹאת הַחִיָּה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ" (ויקרא יא, ב).
קנ. לבדוק בסימני העוף עד שיבדיל בין טמא שבו לטהור שבו, שנאמר "כָּל צִפּוֹר" (דברים יד, יא).
קנא. לבדוק בסימני חגבים לידע טהור מן הטמא, שנאמר "אֲשֶׁר לוֹ כְרָעִים" (ויקרא יא, כא).
קנב. לבדוק בסימני דגים, שנאמר "אֶת זֶה תֹּאכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר בַּמַּיִם" (ויקרא יא, ט; דברים יד, ט).
קנג. לקדש חדשים, ולחשב שנים וחדשים בבית דין בלבד, שנאמר "הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְכֶם רֵאשׁ חֹדְשִׁים" (שמות יב, ב).
קנד. לשבות בשבת, שנאמר "וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִשְׁבֹּת" (שמות כג, יב; שמות לד, כא).
קנה. לקדש שבת, שנאמר "זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ" (שמות כז, א).
קנו. לבער חמץ, שנאמר "בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שָׂאֵר מִבֵּיתְכֶם" (שמות יב, טו).
קנז. לספר ביציאת מצרים בלילה הראשון שלחג המצות, שנאמר "וְהִגַּדְתָּ לְבְנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא" (שמות יג, א).
קנח. לאכול מצה בליל זה, שנאמר "בְּעָרֵב תֹּאכְלוּ מִצֵּת" (שמות יב, יח).

קנט. לשבות בראשון שלפסח, שנאמר "וּבַיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ" (שמות יב, יט).
קס. לשבות בשביעי בו, שנאמר "וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ" (שמות יב, טו; במדבר כח, כה).
קסא. לספור מקצירת העומר מ"ט יום, שנאמר "וּסְפַרְתֶּם לְכֶם מִמִּחֲרַת הַשַּׁבָּת" (ויקרא כג, יט).
קסב. לשבות ביום החמישים, שנאמר "וְקִרְאתֶם בַּעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא קֹדֶשׁ" (ויקרא כג, כא).
קסג. לשבות בראשון שלחדש השביעי, שנאמר "בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לְכֶם שַׁבָּתוֹן" (ויקרא כג, כד).
קסד. להתענות בעשירי בו, שנאמר "(ו)בְּעֶשֶׂר לַחֹדֶשׁ תַּעֲנִנוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם" (ויקרא טו, כט; ראה במדבר כט, א).
קסה. לשבות ביום הצום, שנאמר "שַׁבָּת שַׁבָּתוֹן" (ויקרא טו, לא; ויקרא כג, לב).
קסו. לשבות בראשון שלחג הסוכות, שנאמר "בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ" (ויקרא כג, לה).
קסז. לשבות בשמיני שלחג, שנאמר "(ו)בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא קֹדֶשׁ" (ויקרא כג, לו).
קסח. לישב בסוכה שבעת ימים, שנאמר "בַּסֻּכּוֹת תִּשְׁבּוּ שִׁבְעַת יָמִים" (ויקרא כג, מב).
קסט. לטול לולב, שנאמר "וּלְקַחְתֶּם לְכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפַּת תְּמָרִים" (ויקרא כג, מג).
קע. לשמוע קול שופר בראש השנה, שנאמר "יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לְכֶם" (במדבר כט, א).
קעא. ליתן מחצית השקל בכל שנה ושנה, שנאמר "זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֶבֶר עַל הַפְּקָדִים" (שמות לז, א).
קעב. לשמוע מכל נביא שיהא בכל דור ודור אם לא יוסיף ולא יגרע, שנאמר "אֲלֵיוֹ תִשְׁמְעוּן" (דברים יח, טו).
קעג. למנות מלך, שנאמר "שׁוֹם תִּשִּׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ" (דברים יז, טו).
קעד. לשמוע מכל בית דין הגדול שיעמדו להם לישראל, שנאמר "וְעַל הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר יֵאמְרוּ לָךְ תִּעֲשֶׂה" (דברים יז, יא).
קעה. לנטות אחרי רבים אם תהיה מחלוקת בין הסנהדרין בנינין, שנאמר "אַחֲרֵי רַבִּים לְהִטֹּת" (שמות כג, ב).
קעו. למנות שופטים ושוטרים בכל קהל וקהל מישראל, שנאמר "שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ" (דברים טז, ח).
קעז. להשוות בין בעלי דינין בשעה שעומדין בדין, שנאמר "בְּצִדֵּק תִּשְׁפֹּט עִמִּיתְךָ" (ויקרא יט, טו).
קעח. להעיד בבית דין למי שיש לו עדות, שנאמר "וְהוּא עֵד אוֹ רֵאָה אוֹ יָדַע" (ויקרא ה, א).
קעט. לחקור העדים הרבה, שנאמר "וְדַרְשֵׁת וְחִקְרַת וְשָׁאַלְתָּ הֵיטֵב" (דברים יג, טו).
קפ. לעשות לעדים זוממין כמו שזממו* לעשות, שנאמר "וְעֲשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם" (דברים יט, טו).
קפא. לערוף את העגלה כמצותה, שנאמר "וְעָרְפוּ שֵׁם אֶת הָעֵגְלָה בְּנַחַל" (דברים כא, ז).
קפב. להכין שש ערי מקלט, שנאמר "תִּכְנִין לָךְ הַדְּרָךְ וְשִׁלְשֵׁת" (דברים יט, א).
קפג. לתת ללוים ערים לשבת, וגם הן קולטות, שנאמר "וְיָתֵנוּ לְלוּיִם ... עָרִים" (במדבר לה, ב).
קפד. לעשות מעקה, שנאמר "וְעֲשִׂיתָ מַעְקָה לְגִגְדְךָ" (דברים כב, ח).
קפה. לאבד עבודה זרה וכל משמשיה, שנאמר "אֲבָד